

Laidiens: 22.09.2004., Nr. 150

Rīgas Fondu biržas noteikumi

Par naudas un finanšu instrumentu norēķiniem

Apstiprināti Rīgas Fondu biržas padomes sēdē 2004.gada 31. augustā

Stājas spēkā 2004.gada 27.septembrī

1. Vispārīgie jautājumi

1.1. Rīgas Fondu biržas noteikumi "Par naudas un finanšu instrumentu norēķiniem" (turpmāk — noteikumi) ir izstrādāti, pamatojoties uz Finanšu instrumentu tirgus likuma 27. panta piekto daļu un 28.panta piektās daļas ceturto punktu.

1.2. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek veikti naudas un finanšu instrumentu norēķini par Rīgas Fondu biržas (turpmāk — Birža) tirdzniecības sistēmā noslēgtajiem vai reģistrētajiem darījumiem (turpmāk abi kopā saukti — darījumi) un Garantiju fonda izveidošanas un izmantošanas kārtību Biržas regulētajos tirgos noslēgto vai reģistrēto darījumu izpildes nodrošināšanai.

1.3. Šajos noteikumos lietotie termini atbilst Latvijas Centrālā depozitārija (turpmāk — LCD) finanšu instrumentu norēķinu kārtību regulējošajos noteikumos un Biržas Biedru un tirdzniecības noteikumos lietotajiem, ja vien šajos noteikumos nav paredzēts citādi.

1.4. Norēķinus par Biržā noslēgtajiem vai reģistrētajiem darījumiem organizē LCD saskaņā ar LCD noteikumos noteikto kārtību.

1.5. Birža seko, lai norēķinu veikšana notiktu atbilstoši šajos noteikumos un LCD noteikumos noteiktajai kārtībai un norēķini par darījumiem tiktu veikti atbilstoši darījuma nosacījumiem.

1.6. Norēķini par Biržā noslēgtajiem vai reģistrētajiem darījumiem tiek veikti, ievērojot DVP principu. Norēķini par Biržā noslēgtajiem darījumiem parasti tiek veikti norēķinu periodā T+3. Norēķinu periods par Biržā reģistrētajiem darījumiem var būt no T+0 līdz T+40.

1.7. Atsevišķiem finanšu instrumentu veidiem vai dažādos valūtas segmentos tirgotajiem finanšu instrumentiem Biržas valde var noteikt atšķirīgus norēķinu periodus.

2. Norēķinu veicējs

2.1. Finanšu instrumentu norēķinus par Biedra noslēgtajiem vai reģistrētajiem darījumiem var veikt:

2.1.1. Biedrs, ja tas vienlaikus ir LCD dalībnieks, kas veic finanšu instrumentu kontu turēšanu un nodrošina finanšu instrumentu norēķinus;

2.1.2. LCD dalībnieks, kas ir Biedra finanšu instrumenta konta turētājs un kas saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu ir apņēmis nodrošināt finanšu instrumentu norēķinus par Biedra darījumiem;

2.1.3. persona, kas saskaņā ar LCD noteikumiem ir tiesīga un veic ar finanšu instrumentiem saistītos norēķinus un kas saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu ir apņēmusies nodrošināt finanšu instrumentu norēķinus par Biedra darījumiem.

2.2. Naudas norēķinus par Biedra darījumiem var veikt:

2.2.1. Biedrs, ja tas vienlaikus ir LCD dalībnieks, kas ir tiesīgs un veic ar finanšu instrumentu darījumiem saistītos naudas norēķinus;

2.2.2. LCD dalībnieks, kas ir tiesīgs un veic ar finanšu instrumentu darījumiem saistītos naudas norēķinus un kas saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu ir apņēmis nodrošināt ar Biedra darījumiem saistītos naudas norēķinus.

2.2.3. persona, kas saskaņā ar LCD noteikumiem ir tiesīga un veic ar finanšu instrumentiem saistītos norēķinus un kas saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu ir apņēmusies nodrošināt finanšu instrumentu norēķinus par Biedra darījumiem.

2.3. Biedrs ne vēlāk kā vienu dienu pirms tirdzniecības uzsākšanas Biržas tirdzniecības sistēmā iesniedz Biržai šādu kontu rekvizītus:

2.3.1. tā finanšu instrumentu un naudas norēķinu konta rekvizītus, kurus Birža varēs norādīt gadījumos, ja Biedra Tirdzniecības sistēmā ievadītā informācija par norēķinu veicēju būs kļūdaina, nepilnīga vai nebūs ievadīta vispār;

2.3.2. tā finanšu instrumentu un naudas norēķinu konta rekvizītus, pret kuru varēs vērst Biedra atbildību gadījumos, ja LCD noteiktajā kārtībā Biedra norādītais norēķinu veicējs būs noraidījis vai nebūs apstiprinājis norēķinu veikšanu.

3. Informācijas par norēķinu veicēju un norēķinu veikšanu apmaiņas kārtība

3.1. Biedrs, noslēdzot vai reģistrējot darījumu Biržas tirdzniecības sistēmā, Uzdevumu grāmatā ievadītajā uzdevumā vai paziņojumā norāda informāciju par norēķinu veicēju.

3.2. Ja Biedrs Biržas tirdzniecības sistēmā informāciju par norēķinu veicēju ir norādījis nepilnīgi, neprecīzi vai nav norādījis informāciju par norēķinu veicēju, Tirdzniecības sistēmā kā norēķinu veicējs automātiski tiek norādīta persona, kuru Biedrs ir norādījis kā norēķinu veicēju šādos gadījumos.

3.3. Ievadot uzdevumu vai paziņojumu Biržas tirdzniecības sistēmā, Biedrs var norādīt, ka pirms norēķinu izpildes ir nepieciešams saņemt apstiprinājumu no norēķinu veicēja.

3.4. Apstiprinājums no norēķinu veicēja tiek pieprasīts arī gadījumos, ja darījuma datos informācija par norēķinu veicēju ir norādīta nepareizi, nepilnīgi vai nav norādīta vispār un Tirdzniecības sistēmā kā norēķinu veicējs automātiski ir norādīta persona, par kuru Biedrs ir informējis Biržu atbilstoši šo noteikumu 2.3. punktam.

3.5. Birža tirdzniecības dienas beigās nosūta katram Biedram paziņojumu par tā iesniegto uzdevumu vai paziņojumu izpildi, kā arī nosūta LCD norēķinu uzdevumus visiem attiecīgajā tirdzniecības dienā izpildītajiem darījumiem.

3.6. Biedrs pēc šo noteikumu 3.5. punktā minētās informācijas saņemšanas no Biržas informē Biedra darījumos iesaistītos norēķinu veicējus.

3.7. Biedrs seko un nodrošina, lai LCD noteikumos noteiktajā termiņā būtu nodrošināts ar Biedra darījumiem saistīto norēķinu veikšanai nepieciešamais finanšu instrumentu un naudas daudzums.

3.8. Biržai ir tiesības atcelt kādu no norēķinu uzdevumiem vienīgi Biržas Biedru un tirdzniecības noteikumos paredzētajos gadījumos vai gadījumos, ja to ir pieprasījis Biedrs, kas ir viena darījuma puse, un otra darījuma puse rakstiski ir apliecinājusi piekrišanu darījuma atcelšanai.

3.9. Ja darījuma puses tam piekrīt, Biržas valde līdz norēķinu veikšanas brīdim ir tiesīga atcelt darījumu, ja ir pārkāptas Biržas noteikumu vai ar tiem saistīto Biržas valdes lēmumu prasības vai arī tiek apdraudēta tirgus drošība.

4. Īpašie nosacījumi norēķiniem, ja darījuma rezultātā finanšu instrumenti tiek pārvesti uz vai no ārvalstu centrālā depozitārija

4.1. Biedrs var paredzēt, ka tā veiktā darījuma izpildes rezultātā finanšu instrumenti tiek pārskaitīti uz vai pārvesti no ārvalstu centrālā depozitārija vienīgi tad, ja Biedrs pirms tam ir informējis Biržu par šādu darījumu veikšanu un ir iesniedzis Biržai informāciju par personām, kas nodrošinās norēķinus par šādiem darījumiem.

4.2. Ja darījumā kā norēķinu veicējs ir norādīts ārvalstu centrālā depozitārija dalībnieks, uzdevumā obligāti ir jānorāda, ka ir nepieciešams saņemt apstiprinājumu no norēķinu veicēja.

4.3. Norēķinu periods par darījumiem, kuru rezultātā finanšu instrumentus ir paredzēts pārvest uz vai no ārvalstu centrālā depozitārija, nedrīkst būt īsāks kā T+1.

5. Garantiju fonda izveidošana un tajā esošo līdzekļu izmantošanas kārtība

5.1. Lai mazinātu risku, ka laikus netiek nodrošināti norēķini par darījumiem vai novērstu darījumu atlikšanu norēķinu neizpildes dēļ, Birža izveido Garantiju fondu.

5.2. Garantiju fondam nav juridiskas personas statusa. Tā izveidošanas un tajā iemaksāto līdzekļu izmantošanas kārtību nosaka šie noteikumi.

5.3. Garantiju fondā iemaksātie līdzekļi tiek turēti šķirti no Biržas līdzekļiem un tos var izmantot vienīgi darījumu izpildes nodrošināšanai. Biedra Garantiju fondā iemaksātos līdzekļus Birža uzskaita attiecīgajam Biedram atvērtajā apakškontā.

5.4. Garantiju fonda naudas līdzekļus drīkst ieguldīt tikai drošos un likvīdos Biržas Padomes akceptētos ieguldījumos.

5.5. Peļņa un zaudējumi no Garantiju fonda līdzekļu apgrozības tiek sadalīti starp Garantiju fonda dalībniekiem proporcionāli to kopējās daļas lielumam atbilstoši gada vidējam atlikumam.

5.6. Biedram ir pienākums iestāties Garantiju fondā pirms Biedrs uzsāk tirdzniecību Biržas Tirdzniecības sistēmā. Ar iestāšanos Garantiju fondā saprot Biedra veikto iemaksu Biržas norādītajā norēķinu kontā šajos noteikumos noteiktajā apmērā un kārtībā.

5.7. Biedram ir jāveic šādas iemaksas Garantiju fondā:

5.7.1. 3000 latu par tirdzniecību latu tirgus segmentā;

5.7.2. 5000 eiro vai tā ekvivalents attiecīgajā ārvalstu valūtā par tirdzniecību katrā atsevišķā ārvalstu valūtas segmentā.